



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните

Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол



13-02-2015

/Д-Р ЦВ. ДИМИТРОВ/

СХЕМА ЗА КАЧЕСТВО

ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА КАЧЕСТВЕНИ СЕМЕНА И
ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ

СОФИЯ, февруари 2015 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница:
Цели на схемата за качествени семена и посадъчен материал.....	2
Законодателство.....	2
Дефиниции.....	3
Обхват на схемата.....	4
Технически спецификации и контролен орган.....	5
База данни.....	6
Отговорност.....	6
Оплаквания и възражения.....	6
Сеитбооборот, изходен материал, изисквания към почвата.....	7
Използване на растителнозащитни препарати и торове.....	7
Стандарти за полска инспекция.....	8
Изисквания при реколтиране, заготовка, опаковане и етикетиране.....	9
Стандарти за качество на семената.....	10
Стандарти за сортова чистота и здравно състояние на овощен и лозов посадъчен материал.....	11
Условия за одобрение на стандартни семена.....	11
Съхранение на семена и посадъчен материал.....	11
Попълване и съхранение на свързаната със схемата документация.....	11
Проследяване на партидите семена/посадъчен материал.....	12
Последващ контрол.....	12
Приложение 1.....	13
Приложение 2.....	23
Приложение 3.....	33
Приложение 4.....	41

1. Цели на схемата за качествени семена и посадъчен материал

Качеството на семената е ключов фактор за устойчиво развитие на растениевъдство. При добри агротехнически условия качествените семена са предпоставка за добър добив с очаквано качество. Непосредствена цел на схемата за качествени семена е да даде достатъчна сигурност на фермерите, че качествените семена са с добра сортова чистота и автентичност, имат добри посевни качества и икономически важните вредители са под определен праг. Качествените семена отговарят на нарастващото общественото очакване за контрол по цялата хранителна верига, за природосъобразно растениевъдство и здравословен начин на живот. Производството на качествени семена развива вътрешния пазар и стимулира конкурентноспособен износ.

2. Законодателство

Схемата за качество въвежда допълнителни и някои по-високи изисквания към производствения процес и крайния продукт за участниците в схемата в сравнение с изискванията към производствения процес и краен продукт на конвенционалните семепроизводители. Съответствието с изискванията на схемата се установяват при задължителни мерки за контрол, предприети съгласно законодателство на Европейския съюз и въведени в националното законодателството и изискванията на схемата.

Приложимо законодателство:

- Закон за посевния и посадъчния материал /ЗППМ/ (ДВ, бр.20 от 04.03.2003г. ДВ. бр. 30 от 11 април 2006 г., изм. ДВ. бр. 97 от 1 декември 2006 г., изм. ДВ. бр. 36 от 4 април 2008 г., изм. ДВ. бр. 43 от 29 април 2008 г., изм. ДВ. бр. 25 от 30 март 2010г., изм. ДВ. бр.41 от 1 юни 2010г., изм. ДВ. бр.8 от 25 януари 2011г.) и в съответствие с изискванията на Наредби:
- № 21 от 10 декември 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз (обн. ДВ. бр.1 от 4 януари 2008г., изм. ДВ. бр. 49 от 30 юни 2009 г., изм. ДВ. бр. 38 от 21 май 2010 г., изм. ДВ. бр. 40 от 29 май 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр. 74 от 23 август 2013 г.);
- № 100 от 18 август 2006 г. за търговия на посевен материал от маслодайни и влакнодайни култури на пазара на Европейския съюз (обн. ДВ. бр. 77 от 19 септември 2006 г., изм. ДВ. бр. 11 от 2 февруари 2007 г., изм. ДВ. бр. 49 от 30 юни 2009 г., изм. ДВ. бр. 41 от 1 юни 2010г.);
- № 99 от 18 август 2006 г. за търговия на посевен материал от фуражни култури на пазара на Европейския съюз (обн. ДВ. бр. 77 от 19 септември 2006 г., изм. ДВ. бр. 4 от 16 януари 2007г, изм. ДВ. бр. 49 от 30 юни 2009 г., изм. ДВ. бр. 38 от 21 май 2010 г., изм. ДВ. бр. 85 от 1 ноември 2011 г., изм. и доп. ДВ. бр. 75 от 27 август 2013 г.)
- № 16 от 30 май 2008 г. за търговия на посевен материал от картофи на пазара на Европейския съюз (обн. ДВ. бр. 54 от 13 юни 2008 г., изм. ДВ бр.49 от 30 юни 2009 г.);

- № 78 от 31 май 2006 г. за производство и търговия на базови семена картофи от съответните класи на пазара на Европейския съюз (обн. ДВ бр.51 от 23 юни 2006 г.);
 - № 29 от 22 юни 2004 г. за производство и търговия на посевен материал от тютюн (обн., ДВ, бр.60 от 09.07. 2004 г.);
 - № 96 от 8 август 2006 г. за търговия на посевен материал от зеленчукови култури на пазара на Европейския съюз (Обн. ДВ. бр.71 от 1 септември 2006 г., изм. ДВ. бр.13 от 9 февруари 2007 г., изм. ДВ. бр.45 от 8 юни 2007 г., изм. ДВ. бр.82 от 19 септември 2008 г., изм. ДВ. бр.41 от 1 юни 2010 г., изм. ДВ. бр.92 от 23 ноември 2010 г., изм. ДВ. бр.18 от 4 март 2014 г.)
- ДИРЕКТИВА на Съвета от 14 юни 1966 година относно търговията със семена от зърнени култури (66/402/ЕИО);
 - ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА от 14 юни 1966 година относно търговията със семена от фуражни култури (66/401/ЕИО);
 - ДИРЕКТИВА 2002/57/ЕО НА СЪВЕТА от 13 юни 2002 година относно търговията със семена от маслодайни и влакнодайни култури (2002/57/ЕО);
 - ДИРЕКТИВА 2002/56/ЕО НА СЪВЕТА от 13 юни 2002 година относно търговията с посадъчен материал от картофи (2002/56/ЕО);
 - Директива 2002/55/ЕО на съвета от 13 юни 2002 година относно търговията със семена от зеленчукови култури (2002/56/ЕО);
 - Директива 2008/90/ЕО на Съвета от 29 септември 2008 г. относно предлагането на пазара на посадъчен материал от овощни растения и на овощни растения, предназначени за производство на плодове (2002/55/ЕО);
 - Директива на Съвета 93/48/ЕС от 23 юни 1993 г. за определяне списъка с условията, на които отговарят овощният посадъчен материал и овощните растения, предназначени за производство на плодове (93/48/ЕС).

3. Дефиниции

„Полска инспекция“ е метод за определяне на автентичността и чистотата на сорта или вида, степента на заплевеленост и пораженията от болести и неприятели чрез преглед на растенията на полето в подходяща фаза от тяхното развитие.

„Сортова чистота“ – процентът на типичните за сорта растения, спрямо растенията от инспектираната култура с изразени сортови признаци.

„Типични за сорта растения“ – добре развити и оформени растения, притежаващи всички морфологически признаци, характерни за инспектирания сорт, съгласно официалното описание.

„Резки отклонения“ – растения, отличаващи се рязко по морфологически признаци от типичните за сорта растения на инспектираната култура.

„Растения с неизразени сортови признаци“ – недоразвити, неоформени, деформирани, силно повредени, стрелкували, с неплодоносни класове, метлици или плодове, както и с глухи /при житните, когато класчетата не са оплодени/ и недоразвити семена.

„Развитие на посева“ – степента на растеж и развитие на вегетативните и генеративните части на отделни растения от инспектирания сорт, сравнена с най-добре развитите растения от сорта в посева по време на инспектирането.

Изравненост на посева“ – еднаквост в развитието на отделните части на растенията / стъбла, листа, цветове, плодни части/ и дружността в настъпването на фенофазите.

„Трудноотделими културни / плевелни растения“ – растенията от културни/ плевелни видове, чиито семена или плодчета са сходни по размер и форма с тези на семената от инспектирания сорт и се отделят трудно при почистване .

„Ксенийност“ – особеност, произтичаща от двойното оплождане при някои видове – царевица, проявяваща се в промяна окраската на ендосперма.

„Стрелкуване“ – образуване на цветоносно стъбло преди да се оформят репродуктивните органи на растението.

„Декласиране на посева“ – понижаване в категорията на инспектирания посев /със съгласието на заявителя/ в сравнение със заявената категория, съгласно документите за изходния посевен материал, приложени към заявката за сертификация.

„Бракуване на посева“ – посевът не се одобрява за производство на семена.

„Акт за полска инспекция“ – документ за резултата от извършената полска инспекция на семепроизводствения посев.

„Сертификат“ – документ за съответствието на семената с техническите стандарти за полска инспекция, посевни качества и здравно състояние, където това е приложимо.

4. Обхват на схемата:

Схемата за качествени семена и посадъчен материал се прилага за следните видове земеделски растения:

- пшеница (мека и твърда) - *Triticum aestivum*, *Triticum durum*;
- ечемик, *Hordeum vulgare* L.
- царевица, *Zea mays* L.
- слънчоглед, *Helianthus annuus* L.
- люцерна, *Medicago sativa* L.
- соя, *Glycine max* (L.) Merr.
- грах, *Pisum sativum* L. /partim/
- фий, *Vicia sativa* L., *Vicia pannonica* Crantz, *Vicia villosa* Roth
- ориз - *Oryza sativa* L.
- картофи, *Solanum tuberosum* L.
- тютюн, *Nicotiana tabacum* L.
- домати, *Solanum lycopersicum* Mill
- краставици, *Cucumis sativus* L.
- пипер, *Capsicum annum* spp.
- дини, *Citrullus lanatus* Matsum&Nakai
- пъпеша, *Cucumis melo* spp.
- памук, *Gossypium* spp.

- овощен посадъчен материал;
- лозов посадъчен материал.

Изискванията на тази система надграждат изискванията на приложимото европейско и национално законодателство и са съобразени са с най-добрите производствени практики и приложими международни стандарти. Задължение на участника в схемата е да спазва изискванията ѝ.

По- високите изисквания на схемата са се прилагат в процеса на създаване на продукта (полска инспекция, заготовка, опаковка, етикетиране, пробовземане, съхранение и

последващ контрол). По-високи изисквания се прилагат и за крайния продукт (семена и посадъчен материал). По-високите изисквания в някои случаи налагат по-голям интензитет на проверките, тъй като се обхващат допълнителни фази от процеса на производство.

Задължителните мерки за контрол са проверки за съответствие на етапа от процеса или крайния продукт с техническата спецификация.

Схемата доброволна и отворена за всички семепроизводители, които са регистрирани по чл. 28 от Закона за посевния и посадъчен материал.

Участието в схемата е доброволно, но сред подаване на заявка за участие, производителят е задължен да спазва всички изисквания на схемата. Сертификати за качество на продуктите се издават само ако са изпълнени изискванията на схемата и техническите спецификации по групи култури.

За семената и /или посадъчния материал, които отговарят на изискванията на схемата ИАСАС издава сертификат за съответствие.

Сертификатът има срок на валидност една година след датата на приключване на лабораторните анализи. След изтичане на срока на валидност сертификатът може да бъде подновен за същия период след като бъде направена проверка за кълняемостта на семената и е установено, че са спазени стандартите.

Участникът в схемата може да се откаже от участие в схемата за качество и да продължи процеса на сертификация на семена и посадъчен материал, съответно стандартен посевен от зеленчуци и сертифициран и САС овощен и лозов посадъчен материал по конвенционален начин, при спазване на изискванията на приложимото законодателство или да заяви отказ за семепроизводство/производство на посадъчен материал в ИАСАС.

5. Технически спецификации и контролен орган

Схемата за качество е разработена на база на техническите спецификации за процесите за производство и за предлагане на семена и посадъчен материал, посочени в търговските директиви на ЕС за семена и посадъчен материал и въведени в националното законодателство със Закона за посевния и посадъчен материал (ЗППМ), наредбите към него и най-добрите земеделски и производствени практики в сектора. За осигуряване на прозрачност на схемата и по-голяма яснота за производителите е направена сравнителна таблица за допълнителните изисквания спрямо базовите. Таблицата може да бъде видяна в Приложение 4.

Техническите спецификации въвеждат и изисквания на най-добрите земеделски практики при производството, заготовката, съхранението и предлагането на пазара на семена и посадъчен материал и отговарят на общественото очакване за контрол на продукта от началния етап на производство до крайния продукт. Те представляват хармонизирана база за мониторинг и контрол с цел постигане на непрекъснато подобряване на производствените стандарти.

Техническите спецификации за по-високите изисквания към участниците в схемата обхващат ключови за производството на качествен посевен и посадъчен материал етапи:

- Сеитбооборот, изходен материал, изисквания към почвата;
- Използване на растително защитни препарати и торове;
- Стандарти за полска инспекция;
- Изисквания при заготовка, опаковане и етикетиране;
- Стандарти за качество на семената;

- Стандарти за окачествяване на посадъчен материал;
- Условия за одобрение на стандартни семена;

- Съхранение на семена и посадъчен материал;
- Попълване и съхранение на свързаната със схемата документация;
- Проследяване на партидите семена и/или посадъчен материал;
- Последващ контрол

Официален контролен орган по схемата за качество е Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол. Контролните дейности по схемата са извършват от длъжностни лица в ИАСАС, определени със заповед на изпълнителния директор. Длъжностните лица извършват проверките по конфиденциален за двете страни начин като не разгласяват информация, която е станала тяхно достояние по време на проверките с изключение на случаи на нарушения за които са предвидени административно наказателни мерки.

Агенцията извършва сертификация на посевния материал чрез полска инспекция и лабораторни анализи и сертификация на посадъчния материал чрез полска инспекция и окачествяване и последващ контрол, съгласно чл. 4 от ЗППМ. За резултатите от сертификацията и окачествяването ИАСАС издава сертификати и документи за одобрение на стандартен лозов посадъчен материал.

Участието в схемата за качество не освобождава участникът да спазва законовите изисквания за производство, заготовка и търговия със семена и посадъчен материал, правната закрила на сортовете, общоприложимото законодателство и законодателството за безопасни условия на труд и обща пожарна безопасност.

6. База данни

Агенцията поддържа и ежегодно актуализира база данни за участниците в схемата. Базата данни е публична, като всеки участник дава писмено съгласие за публикуване на информацията в нея.

7. Отговорност

Агенцията не носи отговорност за каквито и да е реални или потенциални загуби на производителя, които биха могли да бъдат свързани с участието му в схемата за качество.

8. Оплаквания и възражения

Всеки участник в схемата има право на оплакване по отношение на:

- допустимост до схемата,
- провеждане на инспекциите,
- конфиденциалност на информацията,
- издаване на сертификати
- друго, свързано с прилагане на схемата

Оплакването или възражението трябва да е представено в писмена форма и в предвидения в ЗППМ и наредбите към него срок, ако това е приложимо. Всяко оплакване или възражение са записва в деловодната система на ИАСАС в деня на получаването и на подателя се връща съобщение за регистриране му.

Изпълнителният директор на ИАСАС поставя резолюция на оплакването или възражението с кратки указания за и разрешаването му. След предприемане на предвидените мерки се изпраща информация на заинтересованото лице.

Сеитбооборот, изходен материал, изисквания към почвата;

9. Сеитбооборот, изходен материал, изисквания към почвата

Всеки участник в схемата трябва да може еднозначно да идентифицира площта и разположението на посева или трайното насаждение и да посочи правно основание за ползването. Информацията за идентификация на земеделския парцел и правното основание за ползването му трябва да бъдат представени в писмен вид в ИАСАС.

Участникът в схемата трябва да поддържа документирана историята на полето - какви култури са засявани/засаждани в последните три години с изключение за случаите на съществуващи трайни насаждения и да представи тази информация в ИАСАС.

За участие в схемата за качество всеки производител трябва да избере сорт, който е допустим да бъде сертифициран, одобрен като стандартен за семена от зеленчукови или сертифициран или окачествен за посадъчен материал от лоза и овощни култури. Допустими за участие в схемата са всички сортове, вписани в официалната сортова листа на РБългария и/или в общите каталози и списъка на сортове лоза на Европейския съюз или в списък на производители на овощен посадъчен материал.

Участникът в схемата трябва да представи официален документ за изходния материал от съответната категория.

Когато техническата спецификация за съответната култура изисква почвата да е тествана за наличие на нематоди и др. участникът в схемата трябва да представи документ за такъв тест.

Задължение на участника е да поддържа почвата в добро агротехническо състояние като спазва най-добрите земеделски практики.

10. Използване на растително защитни препарати и торове

За поддържане на доброто здравно състояние на посева/насаждението участникът в схемата може да използва разрешени за употреба в страната растителнозащитни препарати. Съответните препарати трябва да са регистрирани за употреба за съответната култура.

Когато се използват растително защитни препарати за всяка употреба участникът в схемата води запис за наименованието на препарата, начин на прилагане, дата и доза.

Длъжностните лица, които правят проверка за съответствие с техническата спецификация за съответната култура, не трябва да влизат в посева/насаждението преди да е изтекъл карантинния срок на препарата за да се избегне вредното влияние върху човешкото здраве.

Участникът в схемата трябва да прилага торене, което е в съответствие с европейското и национално законодателство.

Съхранението на растителнозащитните препарати и торове трябва да съответства на приложимите стандарти в националното законодателство.

11. Стандарти за полска инспекция

Методите и стандартите за полска инспекция, по групи култури, са посочени в Приложение 1.

Участникът в схемата трябва да осигури посочената в стандартите за полска инспекция по групи култури пространствена изолация от културни и диви опрашители.

Посевът и прилежащите му граници трябва да е чист от самосевки, плевели растителни отпадъци и др. тъй като те могат да бъдат гостоприемници на икономически важни вредители.

Участникът в схемата трябва да извърши всички необходими агрономически мероприятия за нормалното развитие на посева и да уведоми ИАСАС преди настъпване на подходящата фаза за полска инспекция. Схемата изисква максималната степен на заплевеленост и нападение от вредители да бъде 1 от тристепенната скала за отчитане при полска инспекция.

Преди фазата на настъпването за полската инспекция участникът в схемата трябва да предприеме всички необходими действия за отстраняване на други сортове и резки отклонения, така че посевът/насаждението да отговори на техническите изисквания.

Участникът в схемата трябва да извършва агротехнически мероприятия или механично почистване на плевелите в посева за които има изискване в техническата спецификация по време на цялата вегетация.

Основно допълнително изискване към посевите/насажденията в схемата е здравното им състояние и нападението от вредители. Болестите пренасяни със семената и пораженията, които се нанасят от вредители влошават качеството на следващата генерация семена/посадъчен материал или стокова продукция. Допускането на наличие на болести, пренасяни със семената изисква допълнителни агротехнически мерки за справяне с проблема, което оскъпява продукцията без да може да бъде гарантирано ликвидирането му.

Участникът в схемата трябва да положи грижи да не бъдат допускани болести и неприятели по време на цялата вегетация или те да са под максимално допустимите нива, където са предвидени норми.

За установяване на съответствието с изискванията за здравно състояние се прави допълнителна полска инспекция с която се гарантира здравния статус през целия период на вегетация.

При производството на хибридни семена от производителят трябва да почисти семепроизводните площи от мъжкия родителски компонент преди настъпване на физиологична зрелост на женския компонент.

При производство на самоопрашени линии на ЦМС и при датова сеитба на хибридни участъци царевица производителят трябва да маркира бащините редове.

Почистването на други сортове и резки отклонения /отскочки/ при производство на хибридни семена от царевица и слънчоглед се изисква от производителя задължително и за майчиния, и за бащиния компонент. То се извършва до началото на изметляването преди цъфтежа на метлиците на растенията. При последното обезметляване семепроизводителите задължително изрязват закъснелите в развитието си растения или братя. Всички неизрязани /неотскубани/ закъснели в развитието си растения или братя, установени при последната инспекция се смятат за необезметлени.

При производство на семена от линии слънчоглед на стерилна основа, участникът в схемата задължително маркира бащиният родителски компонент.

При семепроизводството на хибриден слънчоглед участникът в схемата засява ивици от минимум 6 реда с бащиния родителски компонент от всички страни на посева, които премахва след приключване на цъфтежа.

Когато при инспекцията за съответствие, длъжностното лице от ИАСАС установи несъответствие на посева/насаждението с изискванията за съответната категория то предписва коригиращи действия, ако това е възможно.

Участникът в схемата може да извърши предвидените коригиращи действия или да преустанови участието се в схемата за конкретния посев/насаждение.

Когато изискванията на стандарта за съответната категория не са спазени длъжностното лице предлага на участника декласиране на посева/насаждението в по-ниска категория за която са изпълнени условията. Когато участникът в схемата приеме декласирането този факт се отразява в акт за полска инспекция и двете страни подписват документа. Ако участникът в схемата не приеме декласиране участието му в схемата се прекратява за този конкретен посев/насаждение.

Когато изискванията на стандарта за полска инспекция за съответната култура са спазени, длъжностното лице от ИАСАС издава документ - акт за полска инспекция.

Ако участник в схемата не е доволен от решението на длъжностното лице за съответствието на посева/насаждението с техническия стандарт той може да подаде писмено заявление за арбитражна проверка не по-късно от 5 дни от извършване на проверката.

Изпълнителният директор на ИАСАС назначава комисия за извършване на арбитражна полска инспекция.

Решението на арбитражната комисия е окончателно за съответния посев/насаждение.

12. Изисквания при реколтиране, заготовка, опаковане и етикетиране

Участникът в схемата трябва да реколтира посева в оптималната фаза на развитие и подходяща техника. При реколтиране и транспорт на семената трябва да се използва техника, която не е замърсена и в която няма остатъци от семена от други култури и сортове. Транспортните средства, използвани за превоз на семена трябва да осигуряват възможност за ефективно покриване на семената при превоз от полето до склада за съхранение. Участникът в схемата е задължен да реколтира посевите от един и същ сорт във възходяща последователност на категориите - от по-ниската към по-високата категория.

Участникът в схемата е отговорен за запазване от механично замърсяване или смесване на семената и посадъчния материал с други семена/посадъчен материал или инертни или биологични материали при реколтиране, транспорт, заготовка, съхранение и опаковане.

Участникът в схемата извършва дейностите по заготовка на семената и посадъчния материал, така както е предвидено в техническата спецификация за съответната култура, в собствена или в база за заготовка, която не е негова собственост.

При извършване на заготовка участникът в схемата се съобразява с максимално допустимата маса на семената в партидите по групи култури, посочени в при Приложение 2 и заготвя семената или посадъчния материал в егализирани опаковки/връзки или контейнери.

За опаковане на семената се използват опаковки от материали, които не биха замърсили или оказали негативно въздействие върху семената или посадъчния материал.

Производителят етикетира всяка индивидуална опаковка семена или посадъчен материал с нов, неизползван преди, уникално маркиран със седем цифрен номер етикет, издаден от официалния орган. Допълнително изискване към етикетировката е отпечатване на идентификационния номер на производителя на етикета. Маркировката на етикетите и отпечатването на идентификационните номера улеснява проследяването на всяка индивидуална опаковка и повишава клиентската сигурност.

Етикетите на стандартните семена и САС посадъчния материал от овощни култури се издават от производителя на семената.

Официалните етикети за семената картофи, сертифицирани по схемата на територията на РБългария трябва да съдържат информация за растителния паспорт и регистрационен номер на лицата - по официалния регистър за фитосанитарен контрол.

ИАСАС поддържа база данни за официално издадените етикети с цел проследяване на движението на партиди при необходимост.

Участникът в схемата може да заготви семената в опаковките с определена нетна маса или по брой семена.

Опаковките със семена с нетна маса до 50 kg се затварят и етикетират с официален етикет, опаковките „Big bags“ с вместимост 500 kg и 1000 kg се етикетират с официален етикет и се затварят с пломба.

Посевният материал от всички категории се съхранява и търгува под формата на етикетирани еднородни партиди в запечатани опаковки.

Посадъчният материал от всички категории се съхранява и търгува под формата на етикетирани и пломбирани еднородни партиди според растителния вид във връзки или в бали.

Опаковането, етиктирането, запечатването и/или пломбирането на посевния и посадъчния материал се извършват съгласно изисквания, посочени в наредбите по групи култури към ЗППМ.

Участникът в схемата трябва при заготовката на семената /посадъчния материал трябва да направи калибриране на материала: за зърнени култури да използва сита: 2.4, 2.2, 2.0, 1.8 . Картофите трябва да бъдат заготвени през четири сита в две фракции, както следва:

- дребна фракция - от 25 mm до 35 mm
- едра фракция - от 35 mm до 55 mm

За всички останали семена се използва калибриране по фракции. Посадъчният материал се калибрира по дължина, брой корени и др.

13. Стандарти за качество на семената

За определяне на посевните качества на семената ИАСАС взема проби по Методика за пробовземане, анализ за чистота, кълняемост и маса на хиляда семена, утвърдена от министъра на земеделието и храните.

Определянето на влага в семената става по Методика за определяне на влага в семената по метод на сушилня с постоянна температура.

Минималната маса на пробите за определяне на посевни качества и влага е посочена в Приложение 2.

Стандартите за качество на семената в схемата надвишават националните и европейски изисквания.

Стандартите на които трябва да отговарят семената са посочени в Приложение 2.

Ако участникът в схемата не е съгласен с резултатите от лабораторните анализи за посевни качества може да поиска арбитражен анализ по реда на Закона за посевния и росадъчен материал.

14. Стандарти за сортова чистота и здравно състояние на овощен и лозов посадъчен материал

Изискванията на стандартите за сортова чистота и здравно състояние на произведения от земеделските производители овощен и лозов посадъчен материал и минималните стойности на показателите за качество са посочени в Приложение 3.

Стандартите за сортова чистота и здравно състояние на овощния и лозовия посадъчен материал надвишават изискванията на националното и европейско законодателство.

15. Условия за одобрение на стандартни семена

Стандартните семена от зеленчукови култури по настоящата схема се одобряват при условие, че отговарят на по-високите изисквания за сортова чистота и кълняемост в сравнение с националните и европейски изисквания. Условията за одобрение с фирмен документ на произведените от земеделските производители стандартни семена са посочени в Приложение 1.

Сортовата чистота и автентичност на семената се контролира чрез методите на последващия контрол. Кълняемостта се установява с методи за лабораторни анализи в официална лаборатория на ИАСАС.

16. Съхранение на семена и посадъчен материал

Участникът в схемата осигурява подходящи условия за съхранение на изходните семена/посадъчен материал преди засяване/засаждане и реколтираните семена/посадъчен материал по време на транспорт, заготовка и съхранение за търговия. Условията на съхранение трябва да са такива, че да не влошават качеството на семената и да запазват жизнеността и здравното състояние на посадъчния материал. Складовете в които се съхраняват семена/посадъчен материал за търговски цели трябва да са подходящи за целта и проверени за използване от ИАСАС. Пригодността на помещенията и начините на съхранение на посевния и посадъчен материал се проверяват официално поне веднъж годишно.

17. Попълване и съхранение на свързаната със схемата документация

ИАСАС поддържа актуална база данни за лицата, регистрирани по чл.28 от Закона за посевния и посадъчен материал и получили разрешение за производство, заготовка и търговия с посевен и посадъчен материал.

ИАСАС поддържа актуална база данни за участниците в схемата за качество. ИАСАС се предоставят на Държавен фонд „Земеделие“ данни за участниците в схемата и копия на документи за извършените за тях услуги.

ИАСАС поддържа актуална база данни за издадените сертификати по схемата за качество и свързаните с това документи.

Всеки производител, заготовител или търговец на семена и посадъчен материал трябва да води книга за произхода и количеството на посевния и посадъчния материал, който произвежда, заготвя и/или с който извършва търговия. Съдържанието и редът за водене на книгите се определят с наредбата по чл. 28, ал. 5 от ЗППМ. Данните от книгите трябва да се съхраняват за период от 5 години.

Участникът в схемата е задължен да съхранява всички документи за изходния материал и сертификати за период от 5 години.

18. Проследяване на партидите семена/посадъчен материал

Участникът в схемата осигурява проследяемост на семената/посадъчния материал от началния етап на производството му до първия клиент чрез подходящо обозначаване/етикетиране. Изискванията за проследяване се прилагат и при семената/посадъчния, които не са окончателно сертифицирани и ще се използват в стопанството на същия производител.

19. Последващ контрол

Последващ контрол на партидите семена се извършва от ИАСАС по методи, утвърдени от изпълнителния директор на ИАСАС.

Семената от хибридни сортове, произведени по схемата се сертифицират след резултат от последващ контрол на родителските компоненти и хибрида.

Техническите стандарти за сортова автентичност и сортова чистота при последващ контрол са посочени в Приложение 2.

Вземането на проби за последващ контрол се извършва от ИАСАС по Методика за пробовземане, анализ за чистота, кълняемост и маса на хиляда семена, утвърдена от министъра на земеделието и храните.

Постконтрол за семена от хибриди и линии царевица и слънчоглед се провежда с лабораторни методи (IEF), за всички останали култури сортовата чистота и автентичност се установява с полски парцелни опити.

Приложение 1

Изисквания, на които трябва да отговарят посевите от мека и твърда пшеница, ечемик, царевица, ориз, слънчоглед, люцерна, соя, грах, фий, ориз, картофи, тютюн, домати, краставици, пипер, дини, пъпеши, памук от съответните категории при полска инспекция:

1. Изисквания към предшественика и към полето, на което се извършва семепроизводство:

Предшественик/поле	Изисквания
Предшественикът на полето, на което се извършва семепроизводство	не трябва да е несъвместим с вида и сорта на културата от семепроизводствения посев (да е подходящ за сеитбооборота)
Полето, на което се извършва семепроизводство	да е почистено от самосевки (растения на предшественика)

Допълнителни изисквания към предшественика при участие в схемата:

За зърнени и фуражни култури и тютюн -същите да не са отглеждани на площта през последната година;

За слънчоглед – същият да не е отглеждан на площта през последните 3 години

За картофи – за изходни семена, включително предбазови и за базови семена същите да не са отглеждани на площта през последните 3 години, а за сертифицирани семена – през последните 2 години.

2. Пространствена изолация

Посевът от дадена култура трябва да отговаря на изискванията за пространствена изолация от съседни източници на прашец, за да се избегне нежелано чуждо опрашване, като минималните разстояния за това са следните:

Култура	Минимални разстояния, m
<i>Zea mays</i> (царевица)	200
<i>Gossypium</i> spp. (памук);	
- за производството на базови семена	400
- за производството на сертифицирани семена	200
<i>Helianthus annuus</i> (слънчоглед)	
- за производство на базови семена, компоненти на хибриди	1500 m (2500 m за произвежданите в страната семена)

3.4 *Gossypium* spp. (памук) , различни от хибридите - броят на растенията от други сортове, различни от инспектирания сорт на вида, които очевидно не принадлежат към инспектирания сорт, както и сортове от други видове, не е повече от:

- едно на 30 m² за производството на базови семена;
- едно на 10 m² за производството на сертифицирани семена.

3.5 Хибриди на *Helianthus annuus* (слънчоглед):

(а) броят на растенията, които очевидно не принадлежат към компонента, в т.ч. и към самоопрашената линия, изразен в %, не трябва да надвишава:

(аа) за производството на базови семена:

самоопрашени линии	0,2 %;
прости хибриди:	
- бащин компонент - растения с разпръснат прашец, когато два или повече процента от майчините растения имат приемни (рецептивни) цветове	0,2 %;
- майчин компонент	0,5 %;
(аб) за производството на сертифицирани семена:	
- бащин компонент - растения с разпръснат прашец, когато 5 или повече процента от растенията на майчиния компонент имат приемни (рецептивни) цветове	0,5 %;
- майчин компонент	1,0 %.

(б) допълнителни условия при производството на семена - хибриди на слънчоглед:

(ба) растенията на бащиния компонент образуват достатъчно количество прашец, докато растенията на майчиния компонент са във фаза цъфтеж;

(бб) когато растенията на майчиния компонент имат приемни близалца, броят на растенията в майчиния компонент, изразен в проценти, които са разпръснали или разпръскват прашец, не е повече от 0,5 %;

(бв) при производство на базови семена общият брой, изразен в проценти, на растенията в майчиния компонент, които очевидно не принадлежат към този компонент и които са разпръснали или разпръскват прашец, не е повече от 0,5 %;

(бг) когато изискването, предвидено в приложение № 3(1)(2), не може да бъде изпълнено, се прилагат следните условия: при производство на сертифицирани семена - хибриди с майчин компонент на база ЦМС, бащиният компонент да има такива възстановителни способности, че най-малко една трета от растенията, получени от семената на произведения хибрид, да произвеждат.

3.7 Посеви от *Medicago sativa* L., *Vicia sativa* L. трябва да отговарят на следните изисквания: броят на растенията от съответната култура, които очевидно не принадлежат към дадения сорт, да не надвишава:

- а) едно на 30 m² за производство на базови семена;
- б) едно на 10 m² за производство на сертифицирани семена.

4. Изисквания към семепроизводствения посев по отношение на вредители:

Вредители	Изисквания
Вредители при зърнените, които намаляват качеството на произвежданите семена, в частност <i>Ustilagineae</i>	да са на най-ниско ниво
Вредители при соята, които намаляват качеството на произвежданите семена, в частност <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>glydnea</i> , <i>Diaporthe phaseolorum</i> var. <i>caulivora</i> и var. <i>sojae</i> , <i>Phialophora gregata</i> и <i>Phytophthora megasperma</i> f.sp. <i>glydnea</i>	да са на най-ниско ниво

Допълнителни изисквания към посевите в схемата по отношение на икономически важни болести и вредители, които се проверяват при полска инспекция.

СВОБОДНООПРАШВАЩИ СЕ СОРТОВЕ ОТ ПШЕНИЦА МЕКА, *Triticum aestivum* и ПШЕНИЦА ТВЪРДА, *Triticum durum*:

Болести – максимален процент на заразени растения или брой заразени растения на единица площ

Праховита главня - *Ustilago tritici*, *Ustilagineae* не-повече от 5 бр./ 100м²
Твърда главня - *Tilletia levis* – 0%
Стъблена главня - *Tubercinia tritici* – 0%
Вджджаваща главня - *Tilletia controversa* -0.5%
Базална бактериоза - *Pseudomonas syringae* pv *atrofaciens* – 0.2%
Мораво рогче *Claviceps purpurea*- 0%

Трудно отделими културни растения - общо

В т.ч. твърда пшеница в мека и обратно, ечемик, лимец, ръж и тритикале – 0.2%

Трудноотделими плевели: 0.5%

(Пиявица, див овес, бабинец, лютиче, къклица, полска гайтаника, лепка, дива ряпа, скърбица, в т.ч. пиявица и див овес)

СВОБОДНООПРАШВАЩИ СЕ СОРТОВЕ ЕЧЕМИК - *Hordeum vulgare*

Болести- максимален процент на заразени растения

Мораво рогче *Claviceps purpurea* 5 бр./ 100м²

Праховита главня, *Ustilago nuda*, *Ustilago nigra* - 5 бр./ 100м²
Покрита главня *Ustilago hordei* – 5 бр./ 100м²
Ленточна болест *Drechlera graminea* – 5 бр./ 100м²
Базална бактериоза *Pseudomonas syringae* pv *atrofaciens* – 0.8%

Трудноотделими културни растения – общо

В т.ч. твърда пшеница, ръж, лимец, овес и тритикале -0,2%

Трудноотделими плевели –0.5%

(пиявица, див овес, бабинец, лютиче, къклица, полска гайтаника, дива ряпа, в т.ч. пиявица и див овес)

СОРТОВЕ ОРИЗ, *Oryza sativa*

Трудноотделими плевели : 0%
(едрозърнесто просо, оризово просо)

Болести и неприятели - максимален процент на заразени растения

Припламване *Pyricularia oryzae* – 0%
Склероцийно гниене *Sclerotium oryzae* – 0%
Нематода *Aphelenchoides oryzae* – 0.1% - 0%

ЦАРЕВИЦА, *Zea mays*

Болести - максимален процент на заразени растения

Обикновена главня *Ustilago zeae* – 1%
Цветна главня *Sphacelotheca reiliana* – 0%
Бактериално увяхване *Pseudomonas stewarti* – 0%
Сухо гниене, *Diplodia zeae* – 0%
Южна хелминтоспороза, *Helminthosporium maydis* – 0%
Вирусни болести в т.ч. тръстикова мозайка – 1%

ПАМУК, *Gossypium spp.*

Болести - максимален процент на заразени растения

Бактериоза по кутийките, *Xanthomonas malvacearum* – 5%
Вертицирийно увяхване, *Verticillium albo-atrum* – 5%
Антракноза, *Colletotrichum gossipii*, *Colletotrichum indicum* – 0%

СЛЪНЧОГЛЕД, *Helianthus annuus*

Болести и вредители- максимален процент на заразени растения

Мана, *Plasmopara halstedii* – 2%
Бяло склероцийно увяхване, *Sclerotinia sclerotiorum* – 3%
Botrytis / ботритис/ - 5% - 3%
Вертицилийно увяхване *Verticillium albo-atrum* – 5%
Синя китка, *Orobancha spp.* – 1%

Не се допуска съдържание на див овес и кускута.

ЛЮЦЕРНА, *Medicago sativa*

Трудноотделими културни растения

други видове люцерна – 50 бр./100 кв.м

детелина, звездан, жълта и бяла комунига - 40 бр./100 кв.м

Трудноотделими плевели: 40 бр./100 кв.м

Допълнителни изисквания към посевите в схемата по отношение на икономически важни болести и вредители, които се проверяват при полска инспекция. Стандартите по схемата са показани в италик.

СВОБОДНООПРАШВАЩИ СЕ СОРТОВЕ ОТ ПШЕНИЦА МЕКА, *Triticum aestivum* и ПШЕНИЦА ТВЪРДА, *Triticum durum*:

Болести – максимален процент на заразени растения или брой заразени растения на единица площ

Праховита главня - *Ustilago tritici*, *Ustilagineae* не-повече от 5 бр./ 100м²

Твърда главня - *Tilletia levis* – 0%

Съблена главня - *Tubercinia tritici* – 0%

Вджджаваща главня - *Tilletia controversa* -0.5%

Базална бактериоза - *Pseudomonas syringae pv atrofaciens* – 0.2%

Мораво рогче *Claviceps purpurea*- 0%

Трудно отделими културни растения - общо

В т.ч. твърда пшеница в мека и обратно, ечемик, лимец, ръж и тритикале – 0.2%

Трудноотделими плевели: 0.5%

(Пиявица, див овес, бабинец, лютиче, къклица, полска гайтаника, лепка, дива ряпа, скърбица, в т.ч. пиявица и див овес)

СВОБОДНООПРАШВАЩИ СЕ СОРТОВЕ ЕЧЕМИК - *Hordeum vulgare*

Болести- максимален процент на заразени растения

Мораво рогче *Claviceps purpurea* 5 бр./ 100м²

Праховита главня, *Ustilago nuda*, *Ustilago nigra* - 5 бр./ 100м

Покрита главня *Ustilago hordei* – 5 бр./ 100м²

Ленточна болест *Drechlera graminea* – 5 бр./ 100м²

Базална бактериоза *Pseudomonas syringae pv atrofaciens* – 0.8%

Трудноотделими културни растения – общо

В т.ч. твърда пшеница, ръж, лимец, овес и тритикале -0,2%

Трудноотделими плевели –0.5%

(пиявица, див овес, бабинец, лютиче, къклица, полска гайтаника, дива ряпа, в т.ч. пиявица и див овес)

СОРТОВЕ ОРИЗ, *Oryza sativa*

Трудноотделими плевели : 0%
(едрозърнесто просо, оризово просо)

Болести и неприятели - максимален процент на заразени растения

Припламване *Pyricularia oryzae* – 0%
Склероцийно гниене *Sclerotium oryzae* – 0%
Нематода *Aphelenchoides oryzae* – 0.1%

ЦАРЕВИЦА, *Zea mays*

Болести - максимален процент на заразени растения

Обикновена главня *Ustilago zaeae* – 1%
Цветна главня *Sphacelotheca reiliana* – 0%
Бактериално увяхване *Pseudomonas stewarti* – 0%
Сухо гниене, *Diplodia zaeae* – 0%
Южна хелминтоспороза, *Helminthosporium maydis* – 0%
Вирусни болести в т.ч. тръстикова мозайка – 1%

ПАМУК, *Gossypium spp.*

Болести - максимален процент на заразени растения

Бактериоза по кутийките, *Xanthomonas malvacearum* – 5%
Вертицирийно увяхване, *Verticillium albo-atrum* – 5%
Антракноза, *Colletotrichum gossipii*, *Colletotrichum indicum* – 0%

СЛЪНЧОГЛЕД, *Helianthus annuus*

Болести и вредители- максимален процент на заразени растения

Мана, *Plasmopara halstedii* – 2%
Бяло склероцийно увяхване, *Sclerotinia sclerotiorum* – 3%
Botrytis / ботритис/ - 5%
Вертицилийно увяхване *Verticillium albo-atrum* – 5%
Синя китка, *Orobanche spp.* – 1%

Не се допуска съдържание на див овес и кускута.

ЛЮЦЕРНА , *Medicago sativa*

Трудноотделими културни растения

- други видове люцерна – 50 бр./100 кв.м
- детелина, звездан, жълта и бяла комунига - 40 бр./100 кв.м

Трудноотделими плевели: 40 бр./100 кв.м

(кокоше просо, кощрява, слез, живовлек (теснолистен), балур, козя брада паламида, гърбица, къдрав лапад, пъстроцветна зайчина)

ФИЙ /ОБИКНОВЕН, ПАНОНСКИ И ПЯСЪЧЕН/, *vicia sativa*, *vicia pannonica*, *vicia villosa*

Трудноотделими културни растения: 0,5%

(фуражен грах, други видове фий/ в обикновен-панонски и пясъчен, в панонски-обикновен и пясъчен, в пясъчен-обикновен и панонски)

Трудноотделими плевели:

(глушина, къклица, фасуличе, секирче грудкообразуващо) 0,5%

ГРАХ, *Pisum sativum* L. /partim/

Трудноотделими плевели:

(глушина) 0,5%

Болести и неприятели: 1%

жилкова мозайка

грахов зърнояд *Bruchus pisi*

ТЮТЮН, *Nicotiana tabacum* L.

сипаница /Potato virus Y – 0,5%

див огън по кутийките – 0%

Pseudomonas syringae pv *tabaci*/ - 0,5%

чернилка по кутийките *Phytophthora parasitica* var. *nicotianae*/ - 0,5%

20. Изисквания при извършване на полските инспекции:

а) състоянието и фазата на развитие на посева - подходящи за съответния преглед (инспекция);

б) броят на прегледите (инспекциите) в зависимост от културата да е най-малко:

Култура	Брой прегледи (инспекции)
<i>Hordeum vulgare</i> , <i>Oryza sativa</i> , <i>Triticum aestivum</i> , <i>Triticum durum</i> , Допълнителна инспекция за болести	1+1
<i>Zea mays</i> през фазата на цъфтеж: - при свободно опрашващи се сортове - при самоопрашени линии и хибриди Допълнителна инспекция за болести	1+1 3+1

Medicago sativa L., Vicia sativa L., Pisum sativum L.	1
Nicotiana tabacum L. Допълнителна инспекция се извършва в края на цъфтежа за установяване на оставените цветове от майчиния сорт, които не са кастрирани.	2+1
Slanum tuberosum L.	2+1
Сортове от Helianthus annuus (слънчоглед), Gossypium hirsutum и Gossypium barbadens (памук) Допълнителна инспекция за болести	1+1
Хибриди от Helianthus annuus (слънчоглед) Допълнителна инспекция за болести	2+1

За семената, произведени по схемата за качество, са предвидени допълнителни инспекции за установяване на съответствието с допълнителните изисквания на техническия стандарт и че изискванията на стандарта са спазени по време на цялата вегетация.

Условия	Преглед (инспекция)
Когато културата е засадена след сорго, суданска трева или царевица (<i>Sorghum spp. или Zea mays</i>) през предходната или през текущата реколтна година	един допълнителен преглед (инспекция) - за проверка изискванията за предшественика

6. Изисквания за сортова чистота на семепроизводствените посеви от:

Вид и категория	Сортова чистота, в %, не по-малко от:
<i>Hordeum vulgare, Oryza sativa, Triticum aestivum, Triticum durum</i>	
Базови семена (Б)	99,9
Сертифицирани семена първо размножение (C1)	99,7
Сертифицирани семена второ размножение (C2)	99,0
<i>Gossypium spp.</i> (памук) - сортове:	
- базови семена	99,7
- сертифицирани семена	99
<i>Helianthus annuus</i> (слънчоглед) - сортове (различни от хибридите), включително техните компоненти;	
- базови семена	99,7
- сертифицирани семена	99
<i>Glycine max</i> (соя):	
- базови семена	99,5
- сертифицирани семена	99
<i>Pisum sativum</i> (грах):	
- базови	99,7
- сертифицирани семена първо размножение	99

- сертифицирани семена второ размножение	98
<i>Nicotiana tabacum</i> L (тютюн):	
първа инспекция – ПБ, Б, С	99,7
втора инспекция – ПБ, Б, С	100

Допълнителни изисквания към участниците в схемата: Сортовата чистота се потвърждава при последващ контрол на взети проби.

При производство на семена от царевица (*Zea mays*) са приложими следните условия:

А. При производство на сертифицирани семена - хибриди, с майчин стерилен компонент и бащин компонент, невъзстановяващ фертилността, са възможни следните схеми:

а) чрез смесване в партида на семена от стерилния и фертилния аналог на самоопрашената линия, която ще се използва като майчин компонент, в подходяща за хибрида пропорция; или

б) чрез засяване на посев по схема на смесване - със семена от стерилния и фертилния аналог на самоопрашената линия, която ще се използва като майчин компонент, в подходяща за хибрида пропорция; пропорцията се проверява при полска инспекция, проведена в съответствие с изискванията на това приложение .

Б. При производство на сертифицирани семена - хибриди, се прилага и схемата на възстановяване - използва се майчина стерилна линия и бащин компонент, възстановител на фертилността.

6.1 Минимални изисквания при производство на семена от картофи

Минимални изисквания при полска инспекция						
Изисквания	Норми					
	За "базови семена", %				За "сертифицирани семена", %	
	"ЕС класа 1"	"ЕС класа 2"	"ЕС класа 3"	базови без класа (по Директива 2002/56/ЕО)	класа "А"	класа "Б"
1	2	3	4	5	6	7
1. Сортова чистота	100	99,7	99,7	99,65	99,3	99,3
а) растения, които се отклоняват от дадения сорт	0	0,2	0,2	0,25	0,5	0,5
б) растения от други сортове, различни от дадения	0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2

2. Растения, които показват симптоми на лека (мозайки) или тежка вирусна инфекция (листно завиване и къдравост (черна шарка) - сборно	0,4	0,4	0,8	3/2	6/4	
3. Заразени с "черно краче" растения (<i>Ervinia</i> spp)	0	0,5/0,3	1/0,5	1/0,5	3/2	4/3
4. Струпясване (ризоктониоза) (<i>Rhizoctonia solani</i>)	1	2	2	2	4/3	5/3
5. Столбур (<i>Phitoplazma</i>)	0	0	0	0	0	0
6. Бронзовост (TSWV)	0	0	0	0	0	0

Забележки:

Посевът не трябва да е инфектиран от *Heterodera rostochiensis* Woll.

Посевът трябва да бъде свободен от:

а) *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc;

б) *Corynebacterium sepedonicum* (Spieck. Et Kotth.) Skapt. And Burkh.

Допустимите норми се отнасят само за вирусни заболявания, причинени от преобладаващи в Европа вируси.

Спазването на изискванията за *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc. и *Corynebacterium sepedonicum* (Spieck. Et Kotth.) Skapt. And Burkh се определят визуално при полската инспекция.

Допълнителни изисквания за семената картофи по схемата за качество

Предшественик:

За картофи – за изходни семена, включително предбазови и за базови семена същите да не са отглеждани на площта през последните 3 години, а за сертифицирани семена – през последните 2 години.

За семената картофи, произведени по схемата за качество, се прилагат по-строги изисквания по отношение на вирусите, които са най-широко представени на територията на страната. Стойностите на показателите са показани в италианска таблица.

Контролът за вируси се осъществява при полска инспекция и се потвърждава с Елайза тест.

Приложение 2

2.1. Стандарти за семена от пшеница, мека и твърда и ориз

Таблица 1

Максимална маса на партидите и минимална маса на пробите от пшеница, ечемик и ориз

Култура	Максимална маса на партидата (тона)	Минимална маса на една проба, взета от партидата, g	Минимална маса на пробата за определяне на предвидения брой семена в колони 4 до 10 от таблица 2, g
1	2	3	4
<i>Triticum aestivum</i> , <i>Triticum durum</i> <i>Hordeum vulgare</i>	30	1000	500
<i>Oryza sativa</i>	30	500	500

Забележка. Максималната маса на партидата не може да бъде превишавана с повече от 5 %.

Таблица 2

Посевни качества на семената от пшеница, ечемик и ориз

Видове и категории	Минимална кълняемост (% от чистите семена)	Минимална аналитична чистота (% от масата)	Максимално съдържание на броя семена от други растителни видове, включително червени семена от <i>Oryza sativa</i> в проба с маса, определена в колона 4 на Таблица 1 (общо за колоната)						
			други растителни видове (а)	Червени семена на <i>Oryza sativa</i>	други видове зърнени култури	други растителни видове, различни от зърнените култури	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> , <i>Lolium temulentum</i>	<i>Raphanus raphanistrum</i> , <i>Agrostemma githago</i>	<i>Panicum spp.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Hordeum vulgare</i> , <i>Triticum aestivum, durum</i> - базови семена - сертифицирани се-	85/87	99	4		1(б)	3	0(в)	1	

мена I и II размножение	85(г)/87	98	10		7	7	0(в)	3	
- базови семена - сертифици- цирани се- мена I размно- жение	80/82	98	4	1					1
сертифици- рани II размножение	80/82	98	10	3			3		
	80/82	98	15	5					3

Допълнително изискване за участниците в схемата: За семената в схемата се прилагат по-строги изисквания за кълняемост. Стойностите са посочени в таблицата в италик.

Семената на зърнените култури пшеница, ечемик и ориз трябва да съответстват на изискванията за кълняемост, аналитичната чистота и съдържание на семена от други растителни видове, посочени в таблица № 2.

Буквени обозначения, посочени в таблица № 2, и тяхното обяснение:

а) максималното съдържание на семена, предвидено в колона 4, включва също така и семената от видовете, посочени в колони 5 до 10;

б) второ семе няма да се счита за примес, ако във втора проба със същата маса няма семена от други зърнени култури;

Допълнително изискване за участниците в схемата: За семената в схемата се гледа само една проба и не допуска наличие на примес в нея.

в) наличието на едно семе от *Avena fatua*, *Avena sterilis* или *Lolium temulentum* в проба с предписаната маса няма да се счита за примес, ако във втора проба със същата маса няма семена от тези култури;

Допълнително изискване за участниците в схемата За семената в схемата се гледа само една проба и не допуска наличие на примес в нея.

г) в случай на сортове на *Hordeum vulgare*, които са официално класифицирани от типа "гол ечемик", минималната кълняемост може да се намали на 75 % (от чистите семена); в този случай на официалния етикет трябва да бъде отбелязано "минимална кълняемост 75 %".

Максималното съдържание на влага на семената от съответните видове зърнени култури, изразено в % по маса, е, както следва:

- ечемик пролетен - 13 %;
- ечемик зимен, пшеница обикновена, пшеница твърда - 14 %;
- ориз - 16 %.

Вредителите, които влошават посевните качества на семената, трябва да бъдат на възможно най-ниско ниво.

Семената трябва да съответстват на изискванията по отношение на мораво рогче (*Claviceps purpurea*), посочени в таблица № 3:

Таблица № 3

Култури/категории	Максимален брой склероции или части от склероции на мораво рогче (<i>Claviceps purpurea</i>) в проба с определена маса, посочена в колона 3 на таблица № 1
1. За зърнени култури ечемик, пшеница мека и твърда: - базови семена - сертифицирани семена	1/не се допускат 3/2

Допълнително изискване за участниците в схемата За семената в схемата сеприлагат по-строги мерки за максимален брой склероции на мораво рогче (*Claviceps purpurea*). Максималния брой склероции е посочен в таблицата с италики.

2.2. Стандарти за семена от царевица

Таблица 1

Максимална маса на партидата и минимална маса на пробите царевица

Култура	Максимална маса на партидата (тона)	Минимална маса на една проба, взета от партидата, g	Минимална маса на пробата за определяне на предвидения брой семена в колони 4 до 10 от таблица № 2, g
Zea mays, базови семена от самоопрашени линии	40	250	250
Zea mays, базови семена, различни от самоопрашените линии; сертифицирани семена	40	1000	1000

Забележка. Максималната маса на партидата не може да бъде превишавана с повече от 5 %.

Таблица 2

Посевни качества на семената от царевица

Вид	Минимална кълняемост (% от чистите семена)	Минимална аналитична чистота (% от масата)	Максимално съдържание на броя семена от други растителни видове, в проба с маса, определена в колона 4 в таблицата 1
Zea mays царевица	90/92	98/99	0

Допълнително изискване за участниците в схемата: За семената в схемата се прилагат по-строги изисквания за кълняемост и чистота. Стойностите са посочени в таблицата в италик.

Максималното съдържание на влага в семената царевица, изразено в % по маса - 14 %.

2.3. Стандарти за семена от памук, слънчоглед, и соя

Таблица 1

Максимална маса на партидите и минимална маса на пробите от памук, слънчоглед и соя

Вид (култура)	Максимална маса на партидата (тона)	Минимална маса на пробата (g)	Минимална маса на пробата за определяне броя на семената от други растителни видове в колона 5 до 11 от Таблица 2 и броя на склероциите и части от склероции на <i>Sclerotinia sclerotiorum</i> в колона 5 (g)
1	2	3	4
<i>Gossypium</i> spp.- памук	25	1000	1000
<i>Helianthus annuus</i> - слънчоглед	25	1000	1000
<i>Glycine max</i> - соя	25	1000	1000

Забележка Макс. маса на партидата не може да бъде превишавана с повече от 5%

Версия: 1.0

Статус на документа: финален

Изготвил: Б. Павловска

В сила от: февруари 2015 г.

Утвърдил: Д-р Цветан Димитров

Таблица 2

Посевни качества на семената от памук, слънчоглед и соя

Видове и категории	Минимална кълняемост (% от чистото семе)	Аналитична чистота		Максимален брой на семена от други растителни видове в проба с маса, посочена в колона 4 от Таблица 4 (общо за колона)		
		минимална аналитична чистота (в % по маса)	максимално съдържание на семена от други растителни видове (в % по маса)	други растителни видове (а)	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena ludoviciana</i> , <i>Avena sterilis</i>	<i>Cuscuta</i> spp.
1	2	3	4	5	6	7
<i>Gossypium</i> spp. памук	80/82	98/99	-	15	0	0 (в)
<i>Helianthus annuus</i> слънчоглед	85/87	98 /99	-	5	0	0 (в)
<i>Glycine max.</i> соя	80/82	98	-	5	0	0 (в)

Допълнително изискване за участниците в схемата: За семената в схемата се прилагат по-строги изисквания по отношение на аналитична чистота и кълняемост. Стойностите са посочени в таблицата в италик.

Буквени обозначения, посочени в таблицата, и тяхното съдържание:

(а) не се изисква определяне броя на семената от *Cuscuta* spp., освен ако не съществуват съмнения, че изискванията, предвидени в колона 7, не са изпълнени;

Вредителите, които влошават посевните качества на семената, трябва да бъдат възможно най-малко. Семената трябва да съответстват на следните изисквания:

	Вредители	
	максимален % от броя на семената, съдържащи вредители	Максимален брой склероции или части

Вид (култура)	(общо за колоната)		от склероции на <i>Sclerotinia sclerotiorum</i> в проба с маса, посочена в колона 4 на Таблица 1
	<i>Botritis spp.</i>	<i>Platyedria gossypiella</i>	
<i>Gossypium spp.</i> –памук		1	
<i>Helianthus annuus</i> – слънчоглед	5		10 (a)

Специфични и допълнителни изисквания за *Glycine max.* (соя):

(a) по отношение на *Pseudomonas syringae* pv. *Glycinea*:

максималният брой на подпробите (в проба, съдържаща минимум 5000 семена за партида, разделена на 5 подпроби), за които е установено, че са били заразени с този организъм, не може да надвишава 4 подпроби;

Допълнително изискване за участниците в схемата: За семената в схемата се прилагат по-строги изисквания по отношение на броя на заразените проби. За семената в схемата се допускат максимум три заразени проби.

(б) по отношение на *Diaporthe phaseolorum* максималният брой на заразените семена не може да надхвърля 15 %;

Допълнително изискване за участниците в схемата: За семената в схемата се прилагат по-строги изисквания, като максимално допустимият процент е 10.

(в) процентът по маса на инертните примеси, определен в съответствие със съществуващите международни методи за изпитване, не трябва да е повече от 0,3 %.

Буквени обозначения, посочени в таблицата и тяхното обяснение:

(a) определянето на склероции или части от *Sclerotinia sclerotiorum* не се изисква, освен ако са налице съмнения, че изискванията в колона 5 не са удовлетворени (по-голям брой от максимално допустимия).

2.4 Стандарти за семена от люцерна, грах и фий

Таблица 1

Максимална маса на партидите и минимална маса на пробите от люцерна, грах и фий

Вид (култура)	Максимална маса на партидата (тона)	Минимална маса на пробата (g)	Минимална маса на пробата за определяне боя на семената от други растителни видове в колона 12 до 14 от Таблица 2 (g)
1	2	3	4
<i>Medicago sativa</i> – люцерна	10	300	50
<i>Pisum sativum</i> - грах	30	1000	1000
<i>Vicia sativa</i> - фий	30	1000	1000

Забележка. Максималната маса на партидата не може да бъде превишавана с повече от 5 %.

Таблица 2

Стандарти за посевни качества на семена от люцерна, грах и фий

Вид	Кълняемост		Аналитична чистота				Максимално съдържание на семена от други растителни видове (% по маса)							Максимално съдържание на семена от други растителни видове в проба с маса, посочена в колоната 4 от			Условия по отношение на съдържанието на семената от <i>Lupinus spp.</i> с друг цвят и на семена от горчива лупина
	минимална кълняемост (% от чистото семе)	максимално съдържание на твърди семена (% от чистото семе)	минимална аналитична чистота (% по маса)	Максимално съдържание на семена от други растителни видове (% по маса)						от (общо за колоната)			14				
				Общо	Само един вид	<i>Elytrigia repens</i>	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Melilotus spp.</i>	<i>Raphanus raphanistrum</i>	<i>Sinapis arvensis</i>	<i>Avena fatua</i>	<i>Cuscuta spp.</i>		<i>Rumex spp.</i> , различен от <i>Rumex acetosella</i> и <i>Rumex maritimus</i>			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15			
<i>Medicago sativa</i>	80 (a),(б)	40	97	1,5	1			0,3			0	0 (п) (м)	10				
<i>Pisum sativum</i>	80 (a)		98	0,5 1,0 (д)	0,3			0,3			0	0 (й)	5 (н)				
<i>Vicia sativa</i>	80 (a),(б)	20	98		0,5 (д)			0,3			0 (и)	0 (й)	5 (н)				

Други стандарти, приложими, когато е направено позоваване на тях в Таблица 2:

а) Всички свежи и здрави семена, които не са покълнали след предварително третиране, се считат за семена, които са покълнали;

б) До посоченото максимално количество наличните твърди семена се считат за семена, които могат да покълнат;

д) Общо максимално съдържание от 0,5 % тегловно на семена от *Lupinus albus*, *Lupinus angustifolius*, *Lupinus luteus*, *Pisum sativum*, *Vicia faba*, *Vicia pannonica*, *Vicia sativa*, *Vicia villosa* при други съответни видове не се счита за примес;

и) Не е необходимо да се определя броят на семената от *Avena fatua* и *Avena sterilis*, освен ако има съмнение дали са били изпълнени изискванията, посочени в колона 12;

й) Не е необходимо да се определя броят на семената от *Cuscuta* spp., освен ако има съмнение дали са били изпълнени изискванията, посочени в колона 13;

л) Масата на пробата за определянето на броя на семената от *Cuscuta* spp. е равно на два пъти масата, посочена в колона 4 на таблицата за максималната маса на партидата и минимална маса на пробите;

Допълнително изискване за участниците в схемата: За семената в схемата се прилагат по-строги изисквания по отношение на масата на пробите. За семената в схемата се прилага маса на пробата три пъти масата на пробата в таблица 4.

м) Наличието на едно семе от *Cuscuta* spp. в проба с предписаната маса не се счита за примес, когато във втора проба, с два пъти колкото предписаната маса, няма семена от *Cuscuta* spp;

Допълнително изискване за участниците в схемата: За семената в схемата се прилагат по-строги изисквания по отношение на наличието на семена от *Cuscuta* spp. Не се проверява втора проба.

2.4. Стандарти за семена от тютюн

Таблица 1

Максимална маса на партидите и минимална маса на пробите от семена тютюн

Вид (култура)	Максимална маса на партидата (тона)	Минимална маса на пробата (g)	Минимална маса на пробата за определяне броя на семената от други растителни видове (g)
<i>Nicotiana tabacum</i> – тютюн	10	25	5

Таблица 2

Минимални изисквания за аналитична чистота и кълняемост на семената от тютюн

Тютюн	Мин. аналитична чистота (в тегловен %)	Мин. кълняемост (% от чисто семе)	Влага, в %, не повече от
Предбазови (ПБ), Базови (Б) и Сертифицирани - хибриди	98	80/82	10/8

Допълнително изискване за участниците в схемата: За семената в схемата се прилагат по-строги изисквания за кълняемост и влага. Стойностите са посочени в таблицата в италик.

Допълнително изискване за участниците в схемата: Семена тютюн от сортове хибриди се сертифицират след положителен резултат от грунтов контрол на родителските линии.

2.4. Стандарти за семена от зеленчуци

Таблица 1

Максимална маса на партидите и минимална маса на пробите от семена зеленчукови култури (домати, краставици, пипер, дини и пъпеши)

Видове	Максимална маса на партидата (тона)	Минимална маса на пробата (g)
<i>Capsicum annuum</i> - пипер	10	40
<i>Citrullus lanatus</i> - дини	20	250
<i>Cucumis melo</i> - пъпеши	20	100
<i>Cucumis sativus</i> - краставици	20	25
<i>Solanum lycopersicum</i> - домати	10	20

За хибридите - F1, от съответните видове, посочени в таблицата, минималната маса на една проба може да бъде намалена до една четвърт от определената маса, но пробата трябва да има маса най-малко 5 g и да съдържа най-малко 400 семена.

Таблица 2

Стандарт за посевни качества на семена от зеленчукови култури

Видове	Минимална аналитична чистота (% по маса)	Максимално съдържание на семена от други растения (% по маса)	Минимална Кълняемост (в % от чистото семе)
<i>Capsicum annuum</i> - пипер	97/99	0,5	65/70
<i>Citrullus lanatus</i> - дини	98/99	0,1	75/80
<i>Cucumis melo</i> - пъпеши	98/99	0,1	75/80
<i>Cucumis sativus</i> - краставици	98/99	0,1	80/85
<i>Solanum lycopersicum</i> - домати	97/99	0,5	75/80

Допълнително изискване за участниците в схемата: За семената в схемата се прилагат по-строги изисквания за кълняемост и аналитична чистота. Стойностите са посочени в таблицата в италиански.

Болестите и вредните организми, които влошават посевните качества на семената, трябва да бъдат на възможно най-ниско ниво.

Приложение 3

Изисквания за сортова чистота и здравно състояние на лозов посадъчен материал

1. Полска инспекция на лозов маточник

Показатели	Допустими норми	
	предбазови (ПБ), базови (Б), сертифицирани (С) подложкови резници за присаждане	стандартни (СТ) подложкови резници за присаждане
Възраст на маточното насаждение	15 години/13 години	20 години/18 години
Сортова чистота	99/100 %	99/100 %
Нападение от болести:		
а) бактериални болести	1. не се допускат	1. не се допускат
б) гъбни болести	2. не се допускат	2. не се допускат
Наличие на вируси	не се допускат	не се допускат при визуален преглед

Механични повреди от градушки и други по летора- стите, които не са покрити напълно със здрава тъкан	не се допускат	не се допускат
--	----------------	----------------

Допълнителни изисквания за участниците в схемата: За за сортова чистота и здравно състояние на лозов посадъчен материал в лозов маточник се прилагат по-строги изисквания. Стойностите на показателите са посочени в таблицата в италик.

2. Полска инспекция на маточно лозе

Показатели	Допустими норми	
	предбазово (ПБ), базово (Б), сертифицирано (С) маточно лозе	стандартно (СТ) маточно лозе
Възраст	до 15 години/ <i>10 години</i>	до 20 години/ <i>15 години</i>
Сортова чистота	<i>99/100%</i>	<i>99/100%</i>

Нападение от болести и неприятели:		
а) бактериални болести	1. не се допускат	2. не се допускат
б) гъбни болести	1. не се допускат	2. не се допускат
Вирусен статус	не се допускат	визуално не се допускат
Наличие на нематоди в почвата	не се допускат	-

Допълнителни изисквания за участниците в схемата: За за сортова чистота и здравно състояние на лозов посадъчен материал в маточно лозе се прилагат по-строги изисквания. Стойностите на показателите са посочени в таблицата в италик.

3. Полска инспекция на лозово вкоренилище, в т.ч. на присадени лози в контейнери и картонени кутии

Показатели	Допустими норми	
	предбазово (ПБ), базово (Б), сертифицирано (С) вкоренилище	стандартно (СТ) вкоренилище

Сортова чистота	99/100%	99/100%
Нападение от болести и неприятели:		
а) бактериални болести	а) не се допускат	а) не се допускат
б) гъбни болести	б) не се допускат	б) не се допускат
Вирусен статус	не се допускат	визуално не се допускат
Механични повреди от градушка или други механични повреди върху спойката и първите 2 междувъзлия в основата на летораста	не се допускат	не се допускат

Допълнителни изисквания за участниците в схемата: За сортова чистота на лозово вкоренилище, в т.ч. на присадени лози в контейнери и картонени кутии се прилагат по-строги изисквания. Стойностите на показателите са посочени в таблицата в италик.

Вирусни заболявания, от които трябва да е свободен лозовият посадъчен материал, след лабораторно тестиране

1. Grapevine fanleaf virus - вирус на късовъзлияето при лозите
2. Arabis mosaic virus - вирус на арабисовата мозайка
3. Grapevine leafroll - листно завиване по лозата
4. Grapevine corky bark - вкорковяване на лозите
5. Grapevine stem pitting, stem grooving, legno riccio - набраздяване на дървесината по лозата

Списък на нематодите, от които трябва да е свободен лозовият посадъчен материал, след лабораторно тестиране

1. Вид *Xiphinema index*
2. Вид *Xiphinema diversicandatum*
3. Род *Longidorus*
4. Вид *Paralonginus maxima*

Минимални стойности на показателите за качество на лозовия посадъчен материал от всички категории

1) Подложкови резници, добити от лозов маточник, предназначени за присаждане: Кора гладка, здрава, с характерните белези на сорта

Показатели	Технологична характеристика
Външен вид	Резници прави, без кривини, чепове и рани.
Оцветяване	Типично за дадения сорт
Зрялост	Пълна
Дължина в см, не по-малко от: а) метрови б) къси	120/130 от 28 до 34/30 до 34

Дебелина при върха в мм - за сорта Рупестрис дю Ло и хибридите, в които участва	от 6,5 до 12/8 до 12 от 5,5 до 12/8 до 12
Повреди: а) механични, от просъхване, от градушка, измръзване - общо	до 4 %/3%
б) от бактериални болести	не се допускат

2) Вкоренени лозови подложки, от американските видове и техните сортове и хибриди, с устойчиви на филуксера корени, предназначени за засаждане в лозов маточник:

Показатели	Характеристики
Дължина на стъблото, от стъпалото на корена до основата на едногодишния летораст, в см	От 34 до 38/36 до 38
Дължина на зрелия едногодишен летораст с добре развити пъпки в основата му в см, не по-малко от:	
а) с един летораст	30/32
б) с два летораста	25/27
Брой на основните стъпални корени, излизащи от различни страни на основата на стъблото, не по-малко от	3 броя/4 броя
Дължина на основните стъпални корени в см, не по-малко от	7/8
Повреди на стъблото, от основата до третата видима пъпка, причинени от градушка, измръзване и просъхване - общо	до 4 %/3%
Повреди от бактериални болести, не повече	от 0,1 %/не се допускат

3) Лозови резници - калеми, получени от маточни лозя, за производство на присадени лози:

Показатели	Характеристики
Автентичност	99/100 %
Външен вид	Резници, с добре развити и здрави пъпки, без чепове и рани. Кора здрава и гладка, с характерните за сорта белези
Дължина в см:	
а) с една пъпка	Не по-малко от 6,5 см/8 см

б) с не по-малко от 7 пъпки, от които 5 използвани	50 см, считано от основата/60 см
Дебелина в мм:	Не по-малко от 6,5 мм над основата на пъпка- та и 12 мм под основата на пъпката
- за сорта Рупестрис дю Ло и хибридите, в които участва	от 5,5 мм до 12 мм
Оцветяване	Типично за дадения сорт
Повреди механични, от градушка, изсъхване, измръзване - общо	До 4 %/3%
7. Повреди от бактериални болести	Не се допускат

4) Лози, присадени-споени и вкоренени, предназначени за засаждане на постоянно място:

Показатели	Характеристика
Автентичност на сорта (клона)	99/100 %
Дължина на лозите, измерена от стъпалото на подложката до средата на отреза за присаждане, в см, не по-малко	От 28 до 34
Дължина на зрелия едногодишен летораст, с добре развити пъпки в основата, в см, не по-малко от:	
а) за лоза с един летораст	15/17
б) за лоза с повече от един летораст	12
в) за парафинираните лози	-
Брой на основните стъпални корени, разположени от три различни страни на подложката, не по-малко от	3
Дължина на здравата част на основните корени, в см, не по-малко от	7
Спойка	Напълно здрава
Механични повреди, от градушка, до третата видима пъпка, измръзване - общо	До 4 %/3%
Наличие на бактериални болести	Не се допускат

5) Лози, присадени-споени и вкоренени в саксийки, картонени кутии, контейнери, дървени сандъчета, предназначени за засаждане на постоянно място:

Показатели	Характеристики
Автентичност (сортова, клонова чистота)	99/100 %
Външен вид	Вкоренена лоза с добре развит летораст
Дължина на лозата, измерена от стъпалото на подложката до средата на отреза за присаждане, в см, не по-малко от	34/38
Дължина за зеления летораст, в см, не по-малко от:	
а) за лози с един летораст	25/28
б) за лози с повече от един летораст, за всеки един	12/14
Коренова система на лози в саксийки, дървени сандъчет и картонени кутии	Здрави корени, излизащи от всички отвори на съда
Спойка	Пълен кръгъл калус
Повреди от бактериални болести	Не се допускат

Допълнителни изисквания за участниците в схемата: Минималните стойности на показателите за качество на лозовия посадъчен материал от всички категории са по-строги. Стойностите на показателите са посочени в таблиците в италик

Фази и брой на инспекции при овощните видове

1. Маточни овощни дървета

- Първа инспекция - цъфтеж на отделните видове
- Втора инспекция - формиране на плодовете
- Трета инспекция - ботаническа зрялост на плодовете

2. Облагородени дръвчета, вегетативни маточници и семенилища

- Първа инспекция - посадъчният материал има прираст над 20 см
- Втора инспекция - посадъчният материал има прираст над 30 см
- Трета инспекция - посадъчният материал е достигнал в развитието си характерни белези за сорта

3. Ягодоплодни

- Първа инспекция - цъфтеж
- Втора инспекция - узряване на плодовете

Метод за определяне на сортовата чистота:

При инспекцията на маточните овощни дървета, питомниците първа и втора година, вегетативните маточници и семенилищата се преглеждат всички растения;

Прилаганият метод при полската инспекция при ягодоплодните култури е на корен по редовете.

Независимо от броя на обследваните растения, в зависимост от площта на насаждението при прилагания метод, инспекторът преминава по диагонал или друга избрана от него посока, така че да обхване по – голяма част от насаждението.

Първият и последният пункт, в които се преглеждат растенията трябва да отстоят на разстояние от крайщата на насаждението.

Особености при инспекцията на маточни насаждения от някои видове

1. Маточни овощни дървета

Първа инспекция

Извършва се през месеците март - април за уточняване на:

- общото състояние;
- пространствената изолация;

Допълнителни изисквания за участниците в схемата при първата инспекция

- нападение от вредители;
- наличие на плевели;
- отстранени ли са цветовете на видовете от род Prunus.
- Втора инспекция - формиране на плодовете

Извършва се през месеците април – юни за установяване на:

- нападение от болести и неприятели;
- наличие на карантинни плевели;
- сортова чистота;

Допълнителни изисквания за участниците в схемата при третата инспекция

Трета инспекция

Извършва се от м. юни до началото на м. септември при достигане на ботаническата зрялост на всеки отделен вид и сорт, за окончателно установяване на:

- сортова чистота;
- предполагаем добив.

2. Облагородени овощни дръвчета, вегетативни маточници и семенилища

Първа инспекция

Извършва се през месеците март - април за уточняване на:

- общото състояние;
- пространствената изолация;
- нападение от вредители;
- наличие на плевели;

Допълнителни изисквания за участниците в схемата при втората инспекция

- Втора инспекция

Извършва се през месеците април – юни за установяване на:

- нападение от вредители;
- наличие на плевели;
- сортова чистота;

3. Ягодоплодни

Първа инспекция

Определят се местата и броя на растенията, на които се оставят цветонosite, в зависимост от размера на площта не по малко от:

- до 10 дка – 10/12 пункта, но не по-малко от 2/3 % от общия брой на растенията;
- до 20 дка – 10/15 пункта, но не по-малко от 1/2 % от общия брой на растенията;
- над 20 дка – 10/20 пункта, но не по-малко от 0.5 %/1% от общия брой на растенията.

Цветоносите на всички останали растения се унищожават.

Едновременно се установява:

- общото състояние;
- пространствената изолация;
- нападение от вредители.
- наличие на плевели;

Допълнителни изисквания за участниците в схемата при инспекцията са показани в италик.

Втора инспекция

Извършва се при узряване на плодовете в маркираните пунктове при първата инспекция за установяване на:

- сортова чистота;
- нападение от вредители;
- предполагаем добив.

След приключване на инспекцията плодовете в пунктовете се отстраняват.

Сравнителна таблица за изискванията на схемата за качество за производство на качествени семена и посадъчен материал и национално и европейско законодателство

Общи изисквания на схемата за качество за производство на качествени семена и посадъчен материал по раздели	Изисквания на национално и европейско законодателство	Сравнение между изискванията на схемата и национално и европейско законодателство
<p>Сеитбооборот;</p> <p>Изисквания към почвата;</p> <p>Изходен материал;</p>	<p>Законодателството само в някои случаи изисква несъвместимост с предходната култура;</p> <p>Няма изискване;</p> <p>Няма изискване;</p>	<p>Схемата е много по-прецизна, изисква сеитбооборот и отстраняване на самосевки; Допълнително изискване за поддържане на границециите с посева/насаждението пътища, канавки и др. чисти от плевели, растителни отпадъци и др.</p> <p>Участникът в схемата трябва да представи документи, показващи, че почвата е тествана за определени нематоди;</p> <p>Участникът в схемата трябва да използва изходен материал, който има положителен резултат от при-контрол.</p>
<p>Използване на растителнозащитни препарати и торове;</p>	<p>Няма изискване;</p>	<p>Схемата изисква прилагане на добрите земеделски практики и мерки за превенция.</p>
<p>Стандарти за полска инспекция;</p>	<p>Минимален брой полски инспекции;</p> <p>Изискване болестите и вредителите да на възможно най-ниско ниво;</p>	<p>Схемата предвижда по-голям брой полски инспекции за установяване на съответствието на посева/насаждението с изискванията за целия период на вегетация.</p> <p>Схемата има определен списък на болести и вредители за които са определени максимално допустими стойности.</p>

<p>Изисквания при заготовка;</p>	<p>Няма изисквания с изключение на изискванията за семена картофи да бъдат заготвени през две сита;</p> <p>Няма изисквания;</p>	<p>Схемата изисква производителят да заgotви и калибрира семената/посадъчния материал с цел равномерно изсяване и дружно развитие при стоквата продукция. Семената трябва да се заgotвят в егализирани опаковки. Производителят трябва да заgotви семената картофи през четири сита, в две фракции.</p>
<p>Опаковане;</p>	<p>Няма изисквания;</p>	<p>Схемата изисква производителят да опакова семената и посадъчния материал в подходящи за съхранение и транспорт опаковки от материя, която не би увредила семената/посадъчния материал. Изисква се производителят да постави пломби на определени категории семена.</p>
<p>Етиктиране;</p>	<p>Има изискване за минимум информация, която да съдържа етикета;</p>	<p>Схемата изисква производителят да направи етиктировка с уникално номерирани етикети с цел проследимост и да интегрира растителния паспорт в етикета.</p>
<p>Стандарти за качество на семената;</p>	<p>Базови изисквания за посевни качества;</p>	<p>Стандартите за качество на семената в схемата изискват производителят да може да достигне по-високи показатели за аналитична чистота, кълняемост, влага и наличие на вредители, които надвишават националните и европейски изисквания.</p>
<p>Стандарти за оценяване на посадъчен материал;</p>	<p>Базови изисквания за оценяване на посадъчен материал;</p>	<p>Производителят трябва да постигне по-високи стандарти за качество за оценяване и да поддържа насаждението в съответствие с по-високите изисквания за периода на вегетация.</p>

Условия за одобрение на стандартни семена;		Стандартните семена от зеленчукови култури по настоящата схема се одобряват при условие, че отговарят на по-високите изисквания за сортова чистота и кълняемост, посочени в техническия стандарт на схемата в сравнение с националните и европейски изисквания.
Съхранение на семена и посадъчен материал;	Няма изискване;	Схемата изисква производителят да съхранява семената и посадъчния материал в подходящи за целта помещения – складове, одобрени от официалния контролен орган.
Документи по схемата и период на съхранение	Националното законодателство изисква производителите, заготовители и търговци на посевен и посадъчен материал да водят книги за получените, затогвени и продадени количества;	Изискванията на схемата задължават участниците да водят детайлни записи за историята на полето, произхода на материала. Схемата изисква производителите да съхраняват документите за период от пет години. Схемата предвижда издаване на сертификат за постигнато по-високо качество.
Проследяване на партидите семена и/или посадъчен материал;	Няма изискване;	Документите, които се изискват от производителя дават възможност за проследяване на материала от влизането в схемата до издаване на сертификат.
Последващ контрол	Базово изискване за пост контрол	Схемата предвижда потвърждение на сортова чистота и автентичност по метода на постконтрол